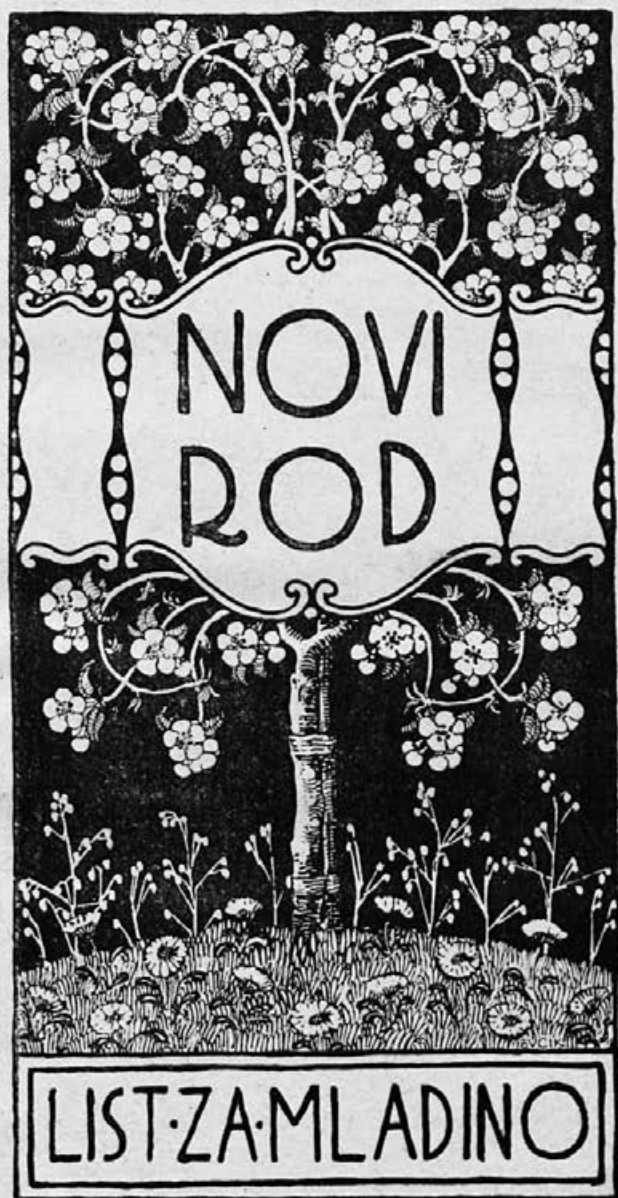

FEBRUAR 1921

NOVI ROD IZHAJA 1. VSAKEGA MESECA TER STANE ZA VSE LETO 12 L., ZA POL LETA 6 L., ZA ČETRTO LETA 3 L. - POSAMEZNE ŠTEVILKE SO PO 1 L. - ODGOVORNI UREDNIK: JANKO SAMEC. - ILUSTRACIJE NARISAL: A. A. BUCIK. UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO JE V TRSTU, ULICA RUGGERO MANNA ŠTEV. 20, I. N. - IZDAJA ZVEZA SLOVANSKIH UČITELJSKIH DRUŠTEV V TRSTU. - TISKA TISKARNA „EDINOST“ V TRSTU. □

VSEBINA:

S. Sardenko: NA PREJI. Pesem	Str. 17.
I. Gruden: NA KRASU. Pesem.	Str. 18.
R. Peterlin-Petruška: JESENI. Pesem.	Str. 18.
Ks. Meško: MALI KOROŠKI TRPIN.	Str. 19.
Fr. Bevk: POLŽEK NESE V MLINČEK. Pesem.	Str. 21.
SLIKA	Str. 22.
Fr. Žgur: ZVONOVI. Pesem.	Str. 22.
M. M.: POSTANEK CERKVE V SP. IDRIJI.	Str. 23.
S. Sardenko: NA ŽAGI. Pesem.	Str. 23.
M. M.: IDRIJA PRED POTOPOM.	Str. 24.
VI. Levstik: ŽERJAV IN ČAPLJA. Ruska narodna pripovedka.	Str. 24.
Fr. Bevk: ŠKRATOM JE PLESAL.	Str. 25.
SLIKA	Str. 26.
Fr. Bevk: ČUDNO. Pesem.	Str. 27.
Fr. Žgur: RIMSKA CESTA. Pesem.	Str. 27.
J. Soklič: SLAVNI ABSTINENTJE.	Str. 28.
POUK IN ZABAVA.	Str. 29.
KOTIČEK MALIH.	Str. 31.

DECA NA PREJI.

SPESNIL SILVIN SARDENKO.

I.

Angeli so nas veseli
gledali pri našem deli;
prášali so nas: „Sestrice,
kaj postale ste predice?“

„Smo predice in pletice
v službi ljubljene Kraljice.
Vi pa čujte, da se vitka
ne raztrga svilna nitka.“

Angeli so poleg stali,
delo so nadzorovali:
„Roka, delaj! Duša, moli!
Misel gori, milost doli!“

II.

„No, otroci, ste gotovi,
da vas Mati blagoslovi.“

In ime naj vsak zapiše,
da spomin se ne zabriše.“

„Dela naša so gotova,
daj nam, Mati, blagoslova!“

„Ali enega imena
nima vaša nit svilena.“

„O, povej nam Ti: katero?
Da ne pridemo v zamero.“

„Za prelepe vaše stvarce,
kdo pa vam je dal denarce?“

„Ah, že vemo! Ah, že vemo!
Staršev zabiti ne smemo.“

NA KRASU.

SPESNIL IGO GRUDEN.

Danes bili smo na Krasu:
tam teranček je na glasu.
Šli najprej smo k znancem v Šalež:
tam prebiva sveti Alež;
potle bili smo v Zgoniki:
tam doma so vsi svetniki;
in nazadnje v Šempolaju
voznja je bilá pri kraju. —
Če pa misliš, da ni res,
ti povemo prav po tiho,
tiho, da ne čuje Miho:
bogvekje — a prav zares —
je Koludrovica vmes . . .

JESENI.

SPESNIL R. PETERLIN PETRUŠKA.

Grem po parku. Drevje joka
in z ubogih vej
kapajo debele solze
venomer naprej.

Nalahko v grmovju ptiček
kje zagostoli,
a kot da se zbal je sebe,
hitro zamolči.

Puste ceste, pusta polja,
prt meglen na njih . . .
Židana, kje zdaj si volja?
Kje si vesne dih? — —

MALI KOROŠKI TRPIN. SPISAL KSAVER MEŠKO. □□□□□

strašne so bile tiste noči. Strašne in neskončne.

Nasprotniki so slavili svojo zmago, slavili naš poraz, našo sramoto. Ne en večer, ne, dva, tri, štiri večere. Vse hiše so bile slavnostno razsvetljene, razsvetljene vse ceste. Zastave so vihrale s streh, plapolale čez razžarjene ceste, čez vesele ljudi, ki so postajali po cestah, hodili v gručah gor in dol, govorili prešerno glasno, peli polni zmagoslavja, polni sreče in polni škodoželjnosti. Sami veseli in srečni ljudje so hodili po cestah. Mi drugi smo se s svojo žalostjo poskrili v tihe sobe. Skrbno, tesno smo zaprli okna, da ne bi pogledal v izbo zaničljiv, od škodoželjnosti grdo spačeni obraz in nas še bolj oplašil, še huje nas ranil v naši boli in v našem trpljenju, ponižal nas še globlje. Zaklenili smo duri in še zapah smo porinili kak mogoče daleč čez nje, da ne bi od zmage in vina vpijanjena množica prihrumela v sobo, navalila na nas, nas sramotila, morda nas pobila. Zakaj življenje vsakega izmed nas, ki smo delali in se borili in smo upali na zmago, a smo žalostno propadli, je bilo tiste dni in tiste noči kakor list na v pozni jeseni: odleti, da ne vem sam, kdaj. Pade na tla, umre, segnije, da ga komaj kdo opazi, komaj se kdo pobriga zanj, se niti nihče ne zmeni zanj in za žalostno njegovo usodo.

Strašne so bile tiste noči. Strašne in neskončne.

Dolgo v noč je šumelo in vpilo nasprotnikov veselje in slavje.

Malo pod našo hišo so kurili zmagoslavja kres. Pokalo je ves večer, pozno, pozno v noč. Veselje je nemara prožilo puške, prožilo jih morda tudi sovraštvo. Kdo bi vedel, kdo bi mogel s sigurnostjo povedati in ugotoviti, kam, komu je bila namenjena krogla, ki je žvižgala mimo hiše? Zraku morda, brez premisleka in brez cilja izstreljena v sanjavo nočno tišino, v prazne, molčeče daljave; meni morda, morda sosedu organistu in cerkovniku. Kdo je videl tedaj v srca, kdo tehtal misli? Ti je-li prijatelj od včeraj še prijatelj? Brat od včeraj še brat in ne Kajn, po tvoji krvi hlepeč? Vedeli smo le eno: srca so zbegana, vzburkana, razdivjana in zastrupljena; misli polne sovraštva, polne hrepenenja po nasilnostih in maščevanju.“

Strašne so bile tiste noči. Strašne in neskončne.

Vso noč sem strmel brez spanja v molčečo tmino. Vso noč sem se grabil za prsi, kjer je peklo in žgalo; močil si glavo in senca, kjer mi je kljuvalo in kovalo, da sem mislil: zdaj zdaj pride moja zadnja ura. Vso noč sem se ječe premetoval po postelji in se mučil s pekočo mislijo, z nerazrešeno, nerazrešljivo uganko: „Kako je to prišlo? Kako je bilo to mogoče?“

Proti jutru sem za hip zadremal. Strašnejše sanje so me napadle v polsnu, nego so me trpinčile bededečega. Vzkriknil sem, planil v postelji po-

koncu — ne moja, tuja, izposojena je bila postelja — glasno sem izgovoril: „Ali je resnica? Saj ni! Saj ni mogoče!“

Tedaj je potrkalo na duri. Ženski glas — glas organistove žene — je vprašal: „Gospod, ali boste maševali?“

„Kaj hoče?“ sem se začudil. Vrtelo se mi je v glavi, šumelo, kakor v veletoku ob divjem nalu. Premišljevali sem moral, truditi se s premišljevanjem, da me je bolelo za čelom, preden sem se zavedel in sem mogel odgovoriti: „Bom.“ — Naglo sem še pristavil: „Ali je Tone doma?“ — Naš organist je Tone.

„Ne. Snoči je zbežal. Vedi Bog, kje se skriva. Morda kje v gozdu.“

V joku je utonil ženin glas.

„Kaj bo z njo, kaj bo z deco, če izgubi Tone službo poštnega sela, kar pod novo upravo brezdvomno bo, in morda še službo pri cerkvi?“ sem premišljeval, ko sem se napravljal. Napravljal sem se počasi, iztežka, ves izgubljen, kakor bi bil preobilno pil in bi me pijača še mamila in me motovnila . . .

Ko je stala meglenega jesenskega jutra krsta z materjo pred cerkvijo — moj Bog, petnajst let je že od tega! — sem maševal tako kakor to jutro: ves pretresen do dna srca, z dušo, ki je v svoji boli kričala in prosila: „Počiti! Umreti, umreti!“

Sredi maše sem zaslišal za seboj polprijateno ihtenje. Mali ministrant Nande, organistov sin, je jokal. Jokal najbrž po očetu, ki je sovražen, preganjan in je moral bežati. Bežati, samo ker je naš človek, ker ni maral postati izdajica naroda. Prejokal je morda vso noč doma z materjo in tudi tu pred oltarjem se ne more zdržati solz.

Prenehal sem z molitvami. Bilo mi je, da moram tudi zakriti obraz z rokami, se zgruditi na oltar, pasti na kolena pred oltarjem in zaplakati ter plakati, da me sliši Večni, Vsemogočni v tabernakelju, da sliši in se nas usmili.

S težavo sem nadaljeval, le iztežka odmaševal. Do konca maše je jokal mali Nande, fantiček kakor angel.

Prišla sva v sakristijo. Odložil sem kelih in vprašal: „Zakaj pa si jokal, Nande?“

Zaupno je dvignil k meni črne oči, vse zastrte s solzami. Poltiho, jokaje je odgovoril: „Ker smo domovino izgubili.“

Ostrmel sem.

Kaj naj storim, kaj naj mu rečem, da ga potolažim?

V zadregi sem gledal pred se. Kar mi obvisi pogled na razpelo na omari. Počasi, kakor še nesiguren, kaj naj počnem, ga vzamem v roke, pokažem Nandetju in ga vprašam, kakor sem izpraševal v šoli:

„Kdo je to. Nande?“

Ihtel je, da se je tresel, a je odgovoril :

„Gospod Jezus.“

„Kje je?“

„Na križu.“

„Kdo ga je križal?“

„Njegovi sovražniki.“

„Kdaj?“

„Na veliki petek.“

„Pa je ostal na križu?“

„Ne. V grob so ga položili.“

„In kaj so še naredili?“

Pomolčal je, premišljeval.

„Ne veš? Grob so —“

„— zapečatili.“

„Pa to je pomagalo? Ali je ostal v grobu?“

„Ne.“

„Kaj pa?“

„Vstal je iz groba.“

„Glej, Nande,“ — tudi meni so silile solze v oči in komaj sem govoril — „tako so položili v grob našo domovino, našo drago, krasno Koroško. In ne dovolj tega. Zapečatili so grob, zapečatili sovražniki in prijatelji z državnimi pečati in svojimi podpisi. A kakor je prišlo jutro velike noči, vstajenja dan, za Gospoda Jezusa, tako bo prišel vstajenja dan za našo ubogo domovino. Prosi Gospoda Jezusa, da pride kmalu. Poljubi Gospoda!“

Prijel je križ z obema rokama, pritisnil na okrvavljeno lice dolg poljub in glasno ihté je prosil: „Gospod Jezus, kmalu, kmalu!“

Okrenil sem se v stran, da otrok ni videl mojih solz.

Ko sem vzel razpelo spet v roko, sem zamišljen strmel nekaj hipov v trpeče, a vendar sladko in ljubezni polno obličje. Tiho sem vzkliknil: „Gospod naš in Bog, če ne naša bolest, naj te gane bolest in trpljenje naših malih. Usmili se, reši nas, o Gospod, Bog vsemogočni!“

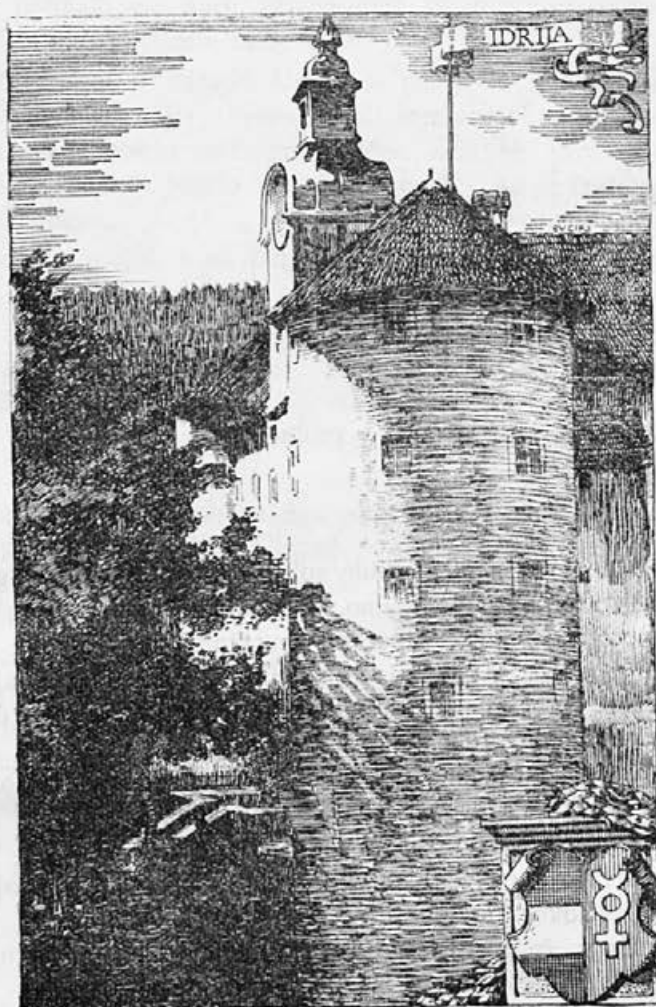
POLŽEK NESE V MLINČEK.

NARODNA. PRIREDIL FRANCE BEVK.

Polžek nese v mlinček,	polžek se ji smeje;
mlel bo petelinček;	mati kruhek peče,
polžek gre iz mlinčka,	polž iz hiše steče;
hvali petelinčka;	mati kruhek já,
mati moko seje,	polžek ga ne smé.

IDRIJSKI GRAD, SEZIDAN LETA 1525. V VARSTVO RUDNIKA. NARISAL A. A. BUCIK.

ZVONOVI.

SPESNIL FRAN ŽGUR.

Zvon mali, srednji, veliki —
vsi z železnimi jeziki
visijo v zvoniki:
V veselju se stakajo,
v žalosti plakajo,
življenje pretakajo ...

POSTANEK CERKVE V SPODNJI IDRIJI.

PO NARODNI LEGENDI NAPISAL M. M. ○○○○○○○○○○○○○○○○○○○○○○○○○

starodavnih časih je bilo v idrijski dolini vse drugače, kot je danes. Ozko grapo ob reki Idrijci so pokrivali temni gozdovi. V njih je bilo mnogo divjačine, v sami Idrijci pa veliko rib.

Mesta Idrije ni bilo, a tudi vasi nisi ugledal nikjer. Le tu pa tam je živel v tej divji samoti kak samotar. Preživljal se je z lovom, z obdelovanjem zemlje in z izdelovanjem lesene robe, katero je nosil prodajat po ozkih stezah v Tolmin ali Škofjo Loko. Da skriva ta zemlja v sebi bogato, živosrebrno rudo, takrat še ni videl nihče.

V onih starih časih so bili prvi gospodarji idrijske doline furlanski grofje, katerih imena pa se niso ohranila. Ti so prihajali včasih na lov v idrijske kraje. Legenda pripoveduje, da so si postavljali šotor na Sivi skali, na kateri stoji danes župna cerkev v Sp. Idriji.

Na tem kamenitem hribčku, s katerega je lep razgled po vsej dolini, je rastle takrat velika lipa. Ko je prišel nekoč furlanski grof na Sivo skalo, je zagledal viseti na tej lipi lepo podobo Matere božje. Podoba mu je tako ugajala, da jo je vzel s seboj, da bi jo dal v dar svoji ženi. A ko je prišel domov, ni bilo podobe več nikjer.

Ko se je čez čas vrnil zopet v idrijsko dolino, se je zelo začudil, ker je našel podobo zopet na lipi. Vzel jo je vdruhič s seboj, toda spet mu je zginila na čudovit način. Tako se je zgodilo tudi tretjič.

Ko je pa šel četrtič na lov v idrijsko dolino in je spet zagledal čudovito podobo na lipi, je ni več vzel s seboj, ampak je dal zgraditi na Sivi skali leseno kapelico in obesiti v njo sveto podobo.

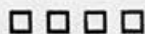
Ta kapelica je bila dolgo let podružnica župnije na Št. Viški gori, ki je bila ustanovljena v XII. stoletju. Okoli l. 1550. pa so sezidali na kamenitem hribčku, kjer je stala lesena kapelica, današnjo župno cerkev.

NA ŽAGI.

SPESNIL SILVIN SARDENKO.

Tenka žaga, tenko žaga :	Kaj pa deski to pomaga :
žiga - žaga.	žiga - žaga,
Živa pesem žago vžiga :	če rožičke - grče dviga :
žaga - žiga.	žaga - žiga.

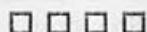

IDRIJA PRED POTOPOM. NAPISAL M. M. □□□□

esto Idrija, ki slovi skoraj po vsem svetu radi svojega živosrebrnega rudnika, leži v ozki kotlini ob reki Idrijci. Vse ceste iz mesta vodijo v hrib, le ena, ki drži ob Idrijci proti Tolminu, gre po ravnini.

V naših krajih je bil okoli l. 1525. velik potres, ki bi bil kmalu uničil mesto Idrijo z rudnikom vred. Vsled potresa se je odtrgal kos hriba med mestom Idrijo in vasjo Sp. Idrijo, ter zajezil Idrijco, da je narasla v visoko in tekla že v rudnik. Bila je nevarnost, da bo celo mesto zalilo veliko jezero. Ljudstvo iz Idrije, Sp. Idrije in okolice pa je šlo na delo, da je rešilo Idrijo in rudnik potopa. Na ta strašni dogodek spominjajo velike skale v strugi Idrijce med Idrijo in Sp. Idrijo, ki so ostanki vsada. Na kraju, do katerega je v tistih dneh segala voda, stoji danes kapelica sv. Janeza. Sezidali so jo v spomin na to veliko nesrečo.

ŽERJAV IN ČAPLJA. RUSKA NARODNA PRIPOVEDKA. POSLOVENIL VLADIMIR LEVSTIK. □□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□

vela sta žerjav in čaplja, postavila si kočico vsak v svojem koncu barja. Žerjav se je naveličal samskega življenja in potuhtal, da bi se oženil: „Dajmo, za snubimo čapljo!“ Vzel je pot pod noge, sedem milj daleč je bredel po blatu; nazadnje pride tja in po bara: „Ali je čaplja doma?“ — Tisto pa! — „Vzemi me za moža.“ — Nak, žerjav, tebe ne maram; noge imaš predolge, suknjo prekratko, še jesti nimaš, da bi ženo redil. Poberi se mi, dolgin! — Žerjav se je bil opekel, nu, in je krenil domov. Toda čaplja si je kesneje premislila, češ: „Pokáj bi živela samica, bom rajša žerjavu ženica!“ Tak prikoracá k žerjavu in pravi: „Žerjavar, vseeno, vzemi me za ženo.“ — Nak, čaplja, take ne potrebujem; ne mislim se oženiti, ne maram te poročiti; glej, da izgineš odtod! — Čaplja se je jokala od sramote in se vrnila domov. Žerjav pa je reč preudaril in rekel: „Škoda, ker nisem vzel čaplje; samcu je vendar dolg čas na svetu! Kar k nji bi stopil, da se zgovoriva.“ Pride in beseduje: „Čaplja, dejal sem, da bi se vendar oženil s teboj; ako maraš, me lahko vzameš takoj.“ — Nak, dolgin, po takih jaz nimam skomin! — Žerjav jo odkuri domov; a tedaj si čaplja premisli: „Zakaj sem odgnala ga, ženina zalega? Samska samota pač zame ni zdrava, mari si vzamem gospoda žerjava!“ Odpravi se mu ponujat, ali žerjav je noče. Tako se hodita snubit še danes ta dan, svatbe pa ni in ne bo.

ŠKRATOM JE PLESAL. JAPONSKA PRAVLJICA. SPISAL F. BEVK.

starodavnih časih je živel kmet, ki je imel na desnem licu veliko oteklino, tako veliko kakor hruška. Ko je šel ta kmet nekega dne v gozd pobirat dračje, ga je dobila nevihta, da se je moral zateči v votlo drevo, v katerem je našel zavetje pred dežjem. Ko je nevihta ponehala, je bila že noč in kmet ni mogel najti poti domov; zato je ostal v drevesni duplini in čakal jutra.

V gozdu pa je bilo zelo samotno in strašno, in mož od samega strahu in groze ni mogel spati. Proti polnoči je zaslišal naenkrat glasove in glasen smeh. Začuden je pomolil glavo iz skrivališča in zagledal množino gozdnih škratov s čudovitimi obrazi in eden ni bil tak kot drugi. Ti so posedli ravno v bližini drevesa, v katerem je sedel kmet, na tla, in so se krepčali s pijačo. Ko so se do sita napili, so začeli peti in plesati. Kmet, ki je rad plesal in je ravno tako rad pil sake, to je močno riževo vino, se ni mogel več vzdržati v svojem skrivališču, zakaj veselje škratov se je prijelo tudi njega.

Prilezel je zato iz svojega skrivališča in se bližal plesajočim, ki so se, ko so zagledali človeka, prestrašili in hoteli zbežati. On pa jim je zaklical: „Le ostanite! Pokazal vam bom samo, kako se bolje pleše.“ Pri teh besedah se je pričel vrteti in plesati.

Škrati so se radovali nad njegovim plesom in so ga skušali posnemati, tudi so mu dali jesti in piti.

To je bilo veselje! Trajalo je, dokler se ni pričelo svetlikati jutro.

Tedaj so dejali škrati: „Ti si nas zelo zabaval s svojo navzočnostjo. Pridi še jutri zvečer!“

Kmet je dejal, da pride, toda škrati so hoteli imeti zagotovilo, da bo tudi v resnici prišel. „Veš kaj,“ so mu dejali, „za jamstvo bomo vzeli tvojo oteklino, jutri ti jo bomo zopet vrnil.“

Na te besede ga je popadel eden izmed njih za lice in mu vzel oteklino, ne da bi čutil kmet količkaj bolečine. Nato so smeje zbežali vsi in mu klicali, naj ne pozabi zopet priti.

Kmet je potipal svoje lice, ki je bilo čisto gladko in ni bilo na njem niti sledu o oteklini več, niti brazgotine ne; bil je radi tega neizmerno vesel, in je sklenil, da se bo v bodoče ogibal tega prostora, da se ne sreča zopet s škrati; zakaj on ni želel, da bi mu vrnil oteklino.

Šel je zadovoljen domov, kjer so se mu vsi čudili, da je izgubil svojo oteklino brez sledu. Pripovedal je, kakšno srečo so mu napravili škrati kot plačilo za njegov ples, zamolčal pa je, da so mu vzeli oteklino samo za jamstvo, da zopet pride.

Škrati so se radovali nad njegovim plesom . . .

V tisti vasi pa je živel še neki drugi kmet, ki je imel prav tako oteklino na licu. Ta jo je pa imel na levi strani.

Ko je slišal o sreči svojega soseda, se je hotel iznebiti oteklinae tudi ta in prvi kmet mu je moral natančno popisati prostor, na katerem je naletel na škrate.

V noči se je podal na tisto mesto in je res tudi našel škrate. Hotel pa je sprva slišati, kaj govorijo, zato se je skrtil v ono duplino, v kateri je tičal eno noč prej prvi kmet. Škrati niso govorili mnogo, ozirali so se od časa do časa, kot bi koga pričakovali in slednjič dejali: „Zdi se, da naš včerajšnji prijatelj danes ne bo prišel!“

Ko je to zaslišal kmet, je planil plesaje iz svojega skrivališča in zaklical: „Sem že tu!“

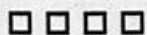
Vsi so se ga razveselili, dali so mu piti in jesti in so mu rekli, naj zopet pokaže svojo umetnost.

Bil pa je neroden plesalec; tudi ni mogel prenesti mnogo pijače, tako da je bil njegov ples nerodnejši in je leseno in štokljajoče skakal okrog. Škrati niso bili zadovoljni s tem plesom in so mu zaklicali: „Ti danes nisi tako spreten, kot si bil včeraj in nam ne delaš veselja s svojo družčino.“

Glej, da izgineš in ne prikaži se več; in ker nočemo nobenega spomina od tebe, ná svojo oteklino nazaj!“

Eden izmed škratov je potegnil oteklino iz žepa in jo je vrgel preplašenemu možu — klič, klač — na desno lice. Nato so ga nagnali, da se je moral z dvema oteklinoma vrniti domov.

Tako se zgodi onemu, ki hoče iz nevoščljivosti uživati isto srečo, kot jo uživajo drugi.

ČUDNO.

SPESNIL FRANCE BEVK.

Ure grejo: tike, tak —
nožic nima niti ena,
kužek straži — ni vojak,
muca prede brez vretena.

Ali čudo tetke Mare —
kavo melje brez vodé,
putka nosi brez košare,
kaj pa nosi, kdo to ve?

Še bolj čudno v polžji hiši,
nima muh in nima miši,
nima oken, nima vrat —
kam gredo zaspanci spat?

RIMSKA CESTA.

SPESNIL FRAN ŽGUR.

Bela kakor dalja zimska
čez nebo gre cesta rimska;
tam iz božjega gre dvora,
kjer sta zlata dva šotora:
v dvoru prvem Jovo svet je,
on čez zemljo trosi cvetje:
pescic sto, sto ptičic vadi,
da nam zapojó spomladi.
V drugem dvoru — tamkaj suče
sveti Peter zlate ključe;
zlati ključi, solnčna vrata
peljejo v nebesa zlata;
Bog v nebesih na prestoli,
v srajčkah angelčki okoli ...

SLAVNI ABSTINENTJE. NAPISAL JAKOB SOKLIČ. □□□□□

abstinentje! Kdo pa so to!? Vidite, mali čitateljčki, abstinentje so ljudje, ki nočejo piti opojnih pijač, vina, žganja in drugih. To so tisti, ki so spoznali, koliko revščine in nesreč je prineslo med ljudstvo neizmerno uživanje opojnih pijač. Drugim v zgled, so sklenili, da ne pijejo več. Dosti je teh ljudi, v Ljubljani imajo svoje društvo, v katerem je tudi mnogo šolskih otrok.

Že od nekdanj so pametni možje spoznali škodljivost opojne pijače in že od nekdanj je bilo dosti abstinentov. Znano nam je, da sv. Janez Krstnik ni pil nobene opojne pijače, ampak samo vodo. Tako je storilo še več drugih.

Švedski kralj Karel XII. je silno rad pil. Nekoč je v pijanosti razžalil svojo dobro mater. Prijatelj ga je drugi dan opozoril na to. Kralj je osramočen spoznal svojo napako, poklical steklenico najboljšega vina in kupico. Nalil je kupico do vrha, šel k svoji materi in ji dejal: „Včeraj sem Vas razžalil, ker sem bil pijan.“ Nato je izpil vino, razbil kupico in rekel: „Zato ne poskusim v svojem življenju niti kapljice vina več!“ In kralj je držal dano besedo ter je ostal abstinent do svoje smrti. (l. 1718.)

Angleški nadškof, kardinal Manning je nekoč opomnil delavca, naj nikar ne pije. Delavec pa mu reče v obraz: „Saj tudi Vi pijete še boljšega in dražjega kot jaz!“ Kardinala pretresejo te besede. Odločno pravi: „Da, dozdej sem pil, odzdej pa niti kapljice več!“ In njegov zgled je potegnil za seboj samo v Londonu 28.000 delavcev, ki so se odpovedali vinu. — Ko so slavnega izumitelja Edisona vprašali, zakaj ne pije, je odgovoril: „Možgane imam za vse kaj drugega, kot zato, da bi si jih zastrupljal z alkoholom.“ — Ko je bil Benjamin Franklin, izumitelj strelovoda, še navaden tovarniški delavec, je bil že abstinent. Tovariši so se iz njega norčevali zaradi tega. Franklin je pa iztegnil desnico, dvignil težak kos železa in dejal: „Pogiejmo, kdo je močnejši: abstinent ali pijanec!“ Zastonj so delavci skušali vzdigniti železo, zmogel ga ni nihče.

Ko je bil Abraham Lincoln izvoljen za predsednika Združenih držav v Ameriki, je povabil svoje prijatelje na kosilo. Pri kosilu je dvignil kupico z vodo in napil: „Gospodje! Pijmo na srečo države najboljšo pijačo, ki jo je Bog dal. Svoj živ dan nisem poskusil opojne pijače in nikdar se ni pilo vino v moji hiši. Tej navadi ostanem zvest tudi v bodoče. Tudi vam napijem z vodo!“

Dobro so vedeli ti slavni možje, zakaj ne pijejo.

MLADINOLJUB ANTON KRŽIČ.

Lani meseca grudna je umrl v Ljubljani predobri starček Anton Kržič, katerega dobro poznajo čitatelji „Vrtca“ in „Angeljčka“. Spisal je za ta dva lista mnogo lepega in ju urejeval, oziroma izdajal 25 let. Izdal je tudi „Zgled bogoljubnih otrok“ v treh knjižicah in spisal še več drugih reči.

Kržič pa ni samo pisal za mladino. temveč tudi drugače delal za njo. Revne dijake, ki so prišli v Ljubljano v šolo, je podpiral z denarjem in jim skrbel za hrano. Na razne načine je skrbel tudi za rokodelske učence in pomočnike.

Kržič je bil sin revnih staršev. Rojen je bil l. 1846 v Rakitni nad Borovnico. Ko je hodil v Ljubljani v gimnazijo, je skrbel zanj njegov starejši brat. Gimnazijo je dovršil z izvrstnim uspehom in je vstopil nato v ljubljansko semenišče. Ko je imel 25 let, je bil posvečen v duhovnika. Štiri leta je bil kaplan na Gorenjskem, potem pa je postal katehet v Ljubljani, kjer je ostal do svoje smrti.

Mž.

MALI DELAVCI.

V mestu Idriji in njeni okolici je zelo razvita čipkarska obrt. Idrijske čipke zelo slavo in se pošiljajo daleč po svetu. Izdelujejo jih večinoma žene rudarjev, pa tudi šolski otroci pridno „klekljajo“ ob prostem času. Nekateri sede zvečer do 11. ure in še dalje pri svoji „buli“ ali „jujčku“, ko drugi otroci že davno sladko spe. Čipk ne izdelujejo samo učence, čeravno je to žensko delo, temveč tudi učenci.

V vasi Sp. Idrija, ki leži blizu mesta Idrije ob reki Idrijci, izdeluje čipke enajst ljudskošolskih učencev in petdeset učenk. Ob šolskih dnevih zasluži po šoli posamezen učenec oziroma učenka od 30 stotink do 2 L.; ob prostih dnevih pa zaslužio večji in pridenjši celo do 4 L. Ti mali delavci tudi radi prebirajo knjige. Na „Novi rod“ se jih je naročilo 29 samo v Sp. Idriji. Nekateri so se sami naročili za celo ali pol leta; drugi pa so se dogovorili, da je dal vsak po 1 L in se jih je tako naročilo po šest skupaj za pol leta. Ko bo preteklo pol leta, naročnino obnove. Vsi težko pričakujejo lista. M. Mž.

NB. „Bula“ ali „jurček“ imenujejo blazino, na kateri de'ajo čipke. „Klekljati“ je iz nemščine.

PROSTOVOLJCI IN PROSTOVOLJKE.

Čudili se bode, g. urednik, ko Vam sporočam, da imamo na naši šoli prostovoljce in prostovoljke. Prostovoljno hodijo v 6. šolsko leto 3 dečki in 3 deklice, ki so lansko leto obiskovali ponavljavno šolo, katero imenujejo na Goriškem nadaljevalni tečaj. Ena izmed teh učenk je dobila na koncu lanskega šolskega leta prav dobro izpustnico. Pa tudi v ponavljavno šolo ob četrtkih jih hodi pet prostovoljno in sicer 2 učenca in 3 učenke, četudi so že prejeli izpustnice ozir. odhodnice. Spoznali so ti prostovoljci in njih skrbni starši, da so se med vojno premalo naučili, ker je bil gospod učitelj vpoklican k vojakom in šola skoraj ves čas zasedena po vojaštvu.

In še tretje prostovoljce imamo tu in sicer tri dečke in tri deklice. V šolo pridejo le enkrat na teden, ker imajo eno uro in pol do dveh ur in še dalje do šole. Ker so toliko oddaljeni, niso po postavi dolžni hoditi v šolo. Hodijo prostovoljno in g. nadučitelj jih tudi prostovoljno poučuje ob četrtkih čitanje, pisanje in računanje. Očetje teh poslednjih prostovoljcev so bili tekom vojne pri vojaki in jim je bilo silno hudo, ker niso znali pisati domov in niso znali prebrati pisem, ki so jih prejeli od doma.

G. urednik! Radi bi vedeli, če je tudi na drugih šolah 1 aj prostovoljcev in prostovoljk?

M. Mž.

□□□

DROBTINICE.

NAJVEČJI HLEB SIRA.

Pred leti so poslali iz Kanade v London velikanski hleb sira, ki je okroginkrog meril šest metrov, tehtal pa 3600 kg. Po sedanjih cenah bi veljal ta hleb sira 54.000 lir, ako računamo kg po 15 lir.

KAKO DALEČ JE DO NEPREMIČNIC.

Na nebu je vse polno zvezd, ki se premikajo in mnogo zvezd, ki so stalne, nepremične. Kako daleč so od nas te nepremičnice? Če bi se mogli vnesti na brzovlak, ki napravi na uro 100 km in bi za vsako uro vožnje plačali le eno liro, bi do najbližje zvezde plačali 44 milijard lir. No, pa se ni treba čuditi visoki ceni — saj bi se vozili skoro 50 milijonov let.

HITROST ŽIVALI.

Najurnejša četveronožna žival je gazela, ki preteče na sekundo 27 m; arabski konji 25 m. angleški krt (neka vrsta psov) 18–23 m. Povprečno predirja konj v eni minuti 1 km, zajec nekaj več, žirafa 900 m, tiger 86) m, jelen 850 m. — Postovka preleti na uro 490 km, torej v eni uri sedemkrat iz Trsta v Ljubljano; sokol selivec 269 km, lastavica 245 km, golob pismonoša 190 km. — Tudi nekaj rib je jako urnih: delfin preplava na uro 37 km, losos 24 km, znani slanik pa 22 km.

PRIDNOST ČEBELE.

Pri vsakem izletu nabere čebela samo 6 desetink grama medu. Za 100 g mora izleteti

2000 krat; 60% nabranega medu je pa voda, ki izhlapi v satju. Torej mora čebela izleteti 25.000 krat, da nabere 1 kg čistega medu. Za 10 kg medu mora pridna delavka izleteti dva milijona in polkrat.

KAKO JE DANES?

Pred vojno l. 1913. je bilo med učenci in učenkami v Tolminu mnogo zdržnikov ali abstinentov, ki so sklenili, da ne bodo vse leto pokusili nobene opojne pijače. V 5. razredu so bili vsi učenci, razven treh, vse učenke in tudi njihov učitelj abstinentje. Kako je danes? Ali je tudi po vojni na tolminski šoli kak abstinent?

M. Mž.

□□□

UGANKE.

(Priobčil M. Mž.)

1.

Vrti se kakor vrtljak,
konjiče ima, slone, vlak;
brezplačno vsi se vozimo —
Kaj je to? Ugani! Prosimo!

2.

Katera vozova nimata koles?

3.

Kaj se kuha brez ognja?

□□□

STOLP.

Zveži te zloge tako, da dobiš obče znan izrek.

□□□

REŠITEV UGANK V 1. ŠTEVILKI.

Posetnica-uganka: Učenec Ivo Dorn je naročen na list „Novi rod.“

Uganke (priobčil Fr. L.): 1. dimnik; 2. rokav; 3. krava.

Demant: Ljubljana.

* * *

Imena rešilcev prinašamo na platnicah našnje številke.

PALČEK.

(Zapisał Mirko Rakušček, učenec 6. š. l. v Drežnici.)

Živel je neki palček, ki je bil silno majhen. Nekoč je gnal kravo na pašo. Palček je pa v travi zaspal in požrla ga je krava. Ko je zvečer mati molzla kravo, zavpije palček v kravi: „Le molzi, le molzi, pa nič ne namolžeš.“ — To se je zdelo materi zelo čudno. Zaklali so kravo in vse preiskali po njej, pa niso ničesar našli. Skuhali so meso in ga nesli gospodarju na mizo. Tedaj pa nena doma skoči palček iz klede na mizo in pravi: „Ne boš samo ti jedel, bom tudi jaz!“ In jedla sta oba.

KMET ČAROVNIK.

(Zapisał Petermel Matej iz Sp. Kanomlje.)

Živel je kmet, ki se je bavil s čaranjem. Čarovniško knjigo je hranil v miznem predalu. Nekoč je šel na polje in pustil predal odprt. Doma je bila njegova devetletna hčerka sama. Vzela je čarovniško knjigo in začela čitati. Nič ni vedela, kaj bere. Ko je nekaj časa čitala, so se odprla vrata in v sobo je stopil sam vrag. Poklicala ga je nevede deklica, ko je brala iz knjige.

Ko se je kmet spomnil na polju, da je pustil odprt mizni predal, je hitro šel domov. Stopil je v sobo in zagledal vruga, kateri ga je vprašal: „Zakaj si me klical?“ Kmet mu je odgovoril: „Takoj izveš“, in je šel iz sobe. Kmalu se je vrnil in je prinesel nekoliko črne ovčje volne in rekel: „Na, peri jo toliko časa, da bo bela!“ Vrag je vzel volno in odšel z velikim ropotom v dolino. Še dandanes se sliši, kako v njej pere vrag volno.

MOJA URŠA.

(Varenka Kleinmayr, učenka V. raz. v Škednju.)

Moja Urška je zelo hudobna; vsak dan mi kaj nakuri. V četrtek, ko sem prišla iz šole, sem bila zelo presenečena. Ko sem odprla vrata sobe, kjer imamo svoje božično drevo, zagledam ves sneg po tleh in jaslice, ki so bile pod drevesom, so bile v neredu. Porednica mi je razbrskala ves mah. Še vedno mi hodi v sobo. Vsak večer leže v čevlji mojega strica; dojade ji, ker je bel. Ko se naspri, se začne igrati s kakim zamahom, ki ga slučajno najde v kuhinji.

Urška je namreč moja majhna mačica, ki ima lepe, bele brčice. Obrvi ima pa vse požgane, ker sedi rada pri peči. Skače kakor zajček in si lovi svoj repek. Moj oče ji pravi „čudež“, ker vedno začudeno gleda. Najrajši priteče, ako zaropotam s predalom, ker vé, da je v predalu vedno kaj dobrega za njen želodček.

Vsi jo imamo radi in je ne prodamo za noben denar. Ona ima najrajši mene, ker me največkrat opraska.

USMILIMO SE ŽIVALIC!

(Napisala Pertot Zorka, učenka V. razreda v Barkovljah.)

Meseca novembra je pričela huda zima. Otroci so se grelji pri peči v sobi, a nobeden se ni zmisllil na uboge ptice, ki so zmrzovale. Priletele so večkrat na okno in se stiskale v kotiček, da bi dobile kaj zavetja. Meni so se uboge živalce smilile in namestila sem jim nekoliko zrnja. Ko sem gledala skozi okno, sem videla, kako je sosedova babica plašila uboge ptice. Rekla sem ji, naj

ne plaši nedolžnih živalic, ker so nam koristne. Po leti vničujejo gosence in drug mrčes in nam lepo pojejo. Babica je odgovorila, da jih plaši, ker je delajo škodo na gredici in ji vse razbrskajo. Na moje besede se je umirila in jim je še ona nametala zrnja na dvorišče, da ji niso prilajale več brskat na gredico.

UBOŽEC GREGOR.

Koliko ubožcev srečujemo dan na dan! Lačni, raztrgani in napol bos prosijo od hiše do hiše, da se prav pičlo preživijo. Že dolgo poznam starega, slabotnega ubožca, ki se imenuje Gregor. Oblečen je v staro, raztrgano suknjo, ki mu sega skoraj do kolen, na glavi pa rosi širokokrajni klobuk. Obut je v velike, stare škornje, seveda take, da je skoraj bos. Čelo mu je nagubano. Oči ima velike in solzne. Iz njih se vidi, da muž mnogo trpi. Hrbet ima sključen. V roki nosi palico iz leskovega lesa, na katero se truden opi a.

Stanuje v borni, napol podrti koči, ki je pokrita z deskami. Malokdaj je doma, zato gostujejo v njegovem „hotelu“, tako imenujemo otroci njegovo bajto, sove, netopirji, miši in druga golazen.

Gregor hodi od hiše do hiše, prosi in kupuje maslo, da ga nese prodat v mesto in se s tem preživlja. Lovi tudi rbe, da ima za sol in tobak, brez katerega mu ni živeti. Pogosto se vstavi pri usmiljenih ljudeh in jim pomaga pri delu, da mu dajo kaj za želoдец.

Nam otrokom je ubožec Gregor v velik strah, ker nam preti s svojo krivo palico in kaže pri tem svoje rumene zobe. Pred njim jo popiha vsak otrok v kraj. Včasih tudi poleti za nami, a k sreči ne more veliko, ker sicer bi nas gotovo premikastil. Če mu pa pride kak nepridiprav v pest, mu nategne ušesa, da takoj zapoje svoj žalostni in zategli: „Oj, ojoj, ojoj!“ Ko vidi, da ima dosti, ga izpusti in se mu smeje.

V z dnjem času je Gregor zelo otožen. Sedaj, ko trpe radi vojne skoraj vsi ljudje pomanjkanje, gre tudi ubožcem slabše kot prej. Kdo so bili Gregorjevi starši, ne vem. Pomilujem ubogega starčka in mu želim srečne smrti na domači zemlji.

Cerkno, 1917.

Alojzij K.

BEGUNCI SE VRAČAJO.

Sovražnik je pregan iz naše ožje domovine, solnčne Goriške. Pregnani prebivalci se lahko zopet vračajo v svoje domove. Skoraj tri leta so se morali potikati po tujini med tujimi ljudmi. Sedaj se vračajo. Vračajo se v svoje domove, porušene domove..

Dan za dnevom vidimo vozove, ki vozijo imetje beguncev domov. To pa ni veliko, saj so takrat, ko so morali zapustiti domovja, vse pustili doma. V voz so vpreženi konji katere so posodili dobri ljudje. Vendar je malo tako srečnih. Kdor ni dobil konj, ima morda še oslička, s katerim pelje svoje skromno premoženje. Na vozu sedi stara mati. Komaj še tli iskrica življenja v njej, vendar se veseli, da bo mogla vsaj zadnje dni svojega življenja preživeti v rojstni vasi. Poleg starke vidimo na vozu mater z mnogimi otroci, Molče zre pred se. Morda preiščuje preteklo begunsko življenje, polno gorja in žalosti. Včasih vidimo poleg voza moža v vojaški obleki. Prišel je na dopust k svojim dragim, da jih spravi domov.

Poglejmo, kaj je še na vozu! Vidimo vreče, zaboje in drugo. V vrečah in zabojih je morda obleka, morda tudi kaj živeža, ki so si ga s solzami v očeh prislužili in priberali v begunstvu. Nekateri peljejo samotež svoje imetje na kakem vozičku, drugi nesejo vse svoje reči. Mimo nas nese upognjen starček visoko naložen koš, dasi sam komaj hodi. Poleg njega stopa mlada žena upadlih lic s kopico otrok.

Najmlajše dete, ki morda svojega doma še videlo ni, drži v naročju, drugi pa se plaho stiskajo k njej.

Vsem se bere z obraza veselje, ker se vračajo domov. Ko pa dospejo domov, se to veselje izpremeni v žalost. Zaman iščejo svojih hiš. O nekaterih ni niti sledu. Ko vidijo same gole razvaline, jim krvavi srce. Njihove lepe vasi po Soški dolini so spremenjene v groblje. V tem groblju si napravijo bivališča za silo in se tolažijo s tem, da so zopet doma, in z upanjem, da vstanejo iz razvalin nove, še lepše vasi in trgi.

Cerkno, 1917.

Marica U.

Imena rešilcev ugank, zastavljenih v 1. številki.

Uganke je prav rešila: Hladnik Ana iz Sp. Idrije.

Uganke in posetnico-uganko so prav rešili: Štolfa Zorko iz Sežane; Brus Vilka in Brus Justina iz Sp. Idrije.

Posetnico-uganko so prav rešili: Rupnik Poldka iz Idrije; Scheimer Danilo iz Barkovelj; nepodpisana učenka iz Ricmanj; Žafran Josipina iz Ricmanj; Tratnik Marija in Močnik Karolina iz Sp. Idrije; Godnik Jožica iz Komna; Kopačin France iz Podrage; Kosmač Marija iz Zatrežec; Marc Danica, Auer Marta, Zahar Drago in Frančiška, Bordon Danilo, Petaros Željko, Furlan Cecilija, Petaros Slava in Družina Ciril, vsi iz Boršta; Karič Jožef, Gruden Nada, Caharija Anica, vsi iz Nabrežine; Faganel Slavko iz Vrtojbe.

Demant so prav rešili: Marčeva Milena iz Trsta; Primožič in Simšič iz Tolmina; Štoka Angela iz Kontovelja; Prvanje Stanko iz Prapetnih brd; Stolfa Kazimir iz Gorjanskega; Čok Anica iz Barkovelj; Polanc Gizela iz Cola pri Ajdovščini; Jazbec Miroslav, Godnič Justin, Kofol Marica, Budal Olga iz Komna; Kopačin France, Trošt Ivan iz Podrage; Gruden Nada iz Nabrežine; Kogej Marija iz Idrije; Faganel Silva iz Vrtojbe; Kovačič Marija, Kragelj Anica, Cvetrežnik Peter, Krivec Ciril, vsi iz Sv. Lucije ob Soči; Gruden Frida in Vičič Slavica iz Podgrada.

Uganke in demant so prav rešili: Kariž Hilarij iz Trsta; Počkar Angela, Rebec Milan in Karel, vsi iz Sežane; Fumis Karel, Bradač Milan iz Trsta; Albreht M., Gruden Nat., Jereb Ant., Lapanje Al., Logar K., Mikuž Leop., Repulus Ana, Svetec Florjan, Vončina Viktor, vsi iz Idrije.

Posetnico-uganko in demant so prav rešili: Gorec Zoran, Ferfila Nada, oba iz Senožec; Hreščak Dušan iz Lokve; Guardiančič Rudolf iz Trsta; Gulin Stanko iz Materije; Šonc Vladimir, dijak; Znidaršič Stojan, Dušan in Joško iz Ilirske Bistrice; Ditrich Bogdan iz Postojne; Žafran Danilo iz Ricmanj; Albrecht Ernest, Bollé Dušan in Vouk Josip, dijaki iz Idrije; Komar Danilo, Hrvatič Marija, Žuljan Zora, Švara Darinka, Pregarc Petrina, vsi iz Ricmanj; Šuligoj Josip iz Sv. Lucije ob Soči; Pogorelec Sergij iz Barkovelj; Zakotnik Jožica, Baraga Bojka, Gržina Mina, Mazej Cvetana, Bezek Kristina, Sever Frančiška, vse iz Postojne; Kruh Franc, Celhar Bogomir in Beguš Viktor, vsi iz Št. Petra na Krasu; Rijavec Mirko iz Bovca; Postl Cvetana, Slokan Marija, Hmelak Friderika, Kompara Ana in Anton, Vidmar Justina, Kompara Mirko, Slokar Edvard, Slokar Hedvika, Hermina in Angela, Bevk Ernesta, Čibej Marija, Čibej Štefan, Soban Ana, vsi iz Lokavca; Jamšek Savo iz Trsta; Gabrijan Ivanka iz Vipave; Fabjančič Marija iz Rojana; Bolle Šaša iz Povirja; Šireelj Nada in Nilda iz Rojana; Pregarc Danilo iz Ricmanj; Daneu Zdenko iz Sv. Ivana pri Trstu; Emil Oliva iz Opčin; Trošt Jožefa iz Loga; Nada, Milena in Marjan Medvešek iz Gorice; Kuštrin Felcijan iz Logaršč pri Podmelcu; Zorn Hilarka v Solkanu; Plesničar Stojan in Vela iz Ljubljane; Kraigher Vito iz Ilirske Bistrice; Zobec Lojzka, Karl in Lucija iz Boljunca; Podgornik Milica, Danica in Vida iz Gorice; Treven Frančiška iz Idrije; Dolgan Marija iz Studenega pri Postojni; Ščuka Zorko iz Barkovelj; Bizjak Anton iz Studenega pri Postojni; Volk Metoda iz Podgrada.

Uganke, posetnico-uganko in demant so prav rešili: Boccacich Leon in Gvidon iz Postojne; Pertot Zorka, Piščanc Marta, Pertot Marija, Martelanc Albina, Uršič Ljudmila, Škerlj Stana, Pertot Stana, Pertot Adela, vsi iz Barkovelj; Fuks Ana iz Rojana; Strgar Albin iz Staregasela pri Kobaridu; Fumis Karel iz Trsta; Lavrenčič Just iz Katinare; Velkavrh Nada iz Sežane; Senčar Boris iz Senožec; Miklavčič Marija, Ivančič Božidar, Kranj Pavla, Uršič Rožica, Rejec Vera, Mašera Zofija, Perinčič Anton, Koren Matilda, Matelič Marija, vsi iz Kobarida; Uršič Mirko iz Kobarida; Lah Ljudmila iz Katinare; Vidmar Franc iz Sp. Idrije; Žgajnar Rudolf iz Trsta; Valentič Vojteh iz Trsta; Kanalec Franc, Koren Jožef, Kudin Andrej, Ivančič Ana, Kurinčič Alojzija, Uršič Marija, Uršič Roža, Žagar Rafaela, Ločniškar Vladimir in Hedviga; Šimonič Hinko iz Barkovelj; Stanko Pertot-Kralj iz Barkovelj; Valentič Vanda iz Trsta; Jereb Julka iz Idrije; Perko Leon iz Postojne; Šuligoj August iz Trsta; Hreščak Emil iz Ilirske Bistrice; Marinčič Stanko iz Postojne.

Vsem koticarjem in drugim!

Nekateri moji mali bravci so veliki hudomušneži. To se pravi: obračam njih pisemca na desno, obračam na levo a podpisa ni — nikjer. Ugibam in ugibam ter končno doženem, da so mi, poredneži, nastavili uganko, ki je ne raz ešim nikoli. Kajti, marsikaj sem že uganil na tem svetu, a tega v resnici ne zmorem. Tedaj prihodnjič podpišite se! Pa ne tako, kakor moja Jerica iz Dolge vasi, ki se je podpisala na pisemski ovitek, tik pod moj naslov! — Pri drugih spet je kanilo nekaj od peresa, da me je kar streslo, ko je od lepega, belega papirja zazijala grozeče vame črna — muha. Te muhe so pa sitne živalce, ker me motijo pri branju in zato jih ne maram več! Pa prav zares: ne maram jih več! — Potem še to: tokrat ste preveč posegli v moj mošnjček, ker ni bilo na pisemcih zadostnega števila znamk. Tržaški poštar je namreč hud mož; črne očali ima in debel svinčnik za ušesom. Za vsako tako pisemce terja občutno denarno kazen. Moj mošnjček pa je droban in skoraj vedno prazen, tedaj... Ne rečem nič; sami uganite mojo misel! Prav lep pozdrav vsem in na svidenje v 3. številki, če bom imel še kaj povedati.

Stric iz Trsta.

